

Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys ry
Riika Raunisalo
Kirkkarinkatu 9 A 8, 05900 HYVINKÄÄ
riikajohanna@hotmail.com

Hyvinkää 30.6.2021

Hyvinkään kaupunki, ympäristölautakunta
Kirjaamo, PL 86 (Kankurinkatu 4-6), 05801 Hyvinkää
kirjaamo@hyvinkaa.fi

MUISTUTUS VIREILLÄ OLEVISTA YHTEISLUPAHAKEMUKSISTA HIRVITORNINMÄEN JA KETTUMÄEN LOUHINTA-ALUEILLE / KYTÄJÄ, HYVINKÄÄ / MTY LAAKKONEN

Hankkeiden tiivis kuvaus (kuulutuksen 2.6.2021 pohjalta)

MTY Laakkonen on toimittanut ympäristölautakunnalle kaksi maa-aines- ja ympäristönsuojelulakien mukaista yhteislupahakemusta, jotka koskevat kiviainesten louhintaa ja murskausta Kytäjärven kylässä, kiinteistöllä Kytäjä (106-405-52-160). Alueet sijaitsevat n. 700 metrin etäisyydellä toisistaan.

Hirvitorninmäen kallioalueelle hakija esittää ottoalueen pinta-alaksi 6,3 ha ja ottomääräksi 563 000 m³ ktr. Kettumäen kallioalueelle hakija esittää ottoalueen pinta-alaksi 6,5 ha ja ottomääräksi 757 000 m³ ktr. Lupia haetaan molemmille alueille 15 vuodeksi ja toiminta-ajoiksi maanantaista perjantaihin esitetään seuraavaa: murskaaminen klo 7-22, poraaminen klo 8-16, rikotus klo 8- 18 ja räjäyttämisen klo 8-18. Kuljetusten osalta toimintaa esitetään myös viikonlopuille klo 7-22. Toiminnassa voi olla taukoja. Louhinta-alueiden toiminta porrastetaan siten, että niillä ei ole toimintaa samanaikaisesti.

Alueista on laadittu luontoselvitykset. Alueiden pohjois- ja länsipuolella sijaitsee Natura 2000-alue, joka on otettu suunnittelussa huomioon jättämällä suojavyöhyke. Hankkeiden vaikutuksista Natura-alueen luontoarvoihin on laadittu erilliset selvitykset. Lähin asutus sijaitsee noin yhden kilometrin etäisyydellä Hirvitorninmäen hakemusalueesta ja noin puolentoista kilometrin etäisyydellä Kettumäen hakemusalueesta lounaaseen. Hakemusten mukaan toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu vaaraa tai merkittävää haittaa asutukselle tai ympäristölle. Hakemuksissa esitetään seurattavaksi toiminnan vaikutuksia hulevesiin ja Kettumäen louhinta-alueen osalta myös pohjaveteen. Hankealueet eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Hakija ei esitä melun tai pölyn tarkkailua, mitä perustelee pitkillä etäisyyksillä lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Tarvittaessa aluetta ja varastokasvoja kastellaan pölyämisen estämiseksi. Hakija ei katso erityisiä teknisiä tai rakenteellisia meluntorjuntakeinoja tarpeellisiksi, koska murskausalueilta on yli 500 metriä lähimmän asutuksen pihapiiriin ja koska ottoisuunta sekä louhinnan edetessä kalliorintausta estävät melun leviämistä.

Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistyksen muistutus

Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys pitää huolestuttavana yhä uusien kiviainesten ottoalueiden avaamista Kytäjän kartanon metsäalueille, jotka ovat merkittävä osa maakunnallisesti merkittävästä yhtenäisestä Kytäjän-USmin vihervyöhykkeestä. Tällä MLY-alueella on merkittäviä ympäristöarvoja ja sen tuottamat moninaiset ekosysteemipalvelut ovat tärkeitä laajasti rakennetulla ja ihmisen toimesta muutenkin hyödynnetyllä Uudellamaalla. Isoja osia vihervyöhykkeestä on enemmän tai vähemmän suojattu kaavoituksella, Natura- rajauksella ja luonnonsuojeluvarauksilla, mutta edelleen merkittävä osa kartanon metsistä on alttiina teollisen metsänhoidon lisäksi myös maa- ja kiviainesten louhinnalle. Nykyisten lakien ja lupamenettelyjen pohjalta on mahdollista, että tällaisia kohteita tullaan etsimään ja avaamaan aiemmin luvitettujen ja nyt käsittelyssä olevien kohteiden lisäksi vielä jatkossakin.

Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys pitää erittäin valitettavana, että maakunnallisesti merkittävälle yhtenäiselle Kytäjän-USmin vihervyöhykkeelle voidaan myöntää louhintalupia yksittäistapauksina ilman kokonaisvaikutusten arviointia. Näin toimimalla asetetaan kyseenalaiseksi maakuntakaavaan osoitettu alueen käyttötarkoitus: "Metsätalousvaltainen alue, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä". Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys korostaa, että alueen merkitys luonnolle ja virkistyskäytölle on erittäin suuri tiheään asutulla Uudenmaan alueella. Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys huomauttaa, että voimassa oleva vuoden 1995 osayleiskaava ei anna riittävää tukea kiviainesten oton säätelyyn. Kiviaineksen louhinta aiheuttaa erityisen pitkäkestoista haittaa ja räsitusta niin ympäröivälle luonnolle kuin alueen asukkaille, joten on erittäin tärkeätä asettaa kullekin kohteelle riittävät ympäristöä ja asutusta suojaavat lupaehdot, joiden noudattamista valvotaan aktiivisesti. Kytäjän aiempien maa-ainekohteiden osalta tässä ei ole onnistuttu kunnolla.

Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys esittää, että ennen kuin on laadittu kokonaisvaltainen suunnitelma alueen louhoskäytöstä ei louhintalupia tulisi myöntää.

Mikäli lupa kuitenkin päätetään myöntää, Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys haluaa nostaa esiin seuraavat seikat:

Nyt haettavana olevat Hirvitorninmäen ja Kettumäen louhintakohteet sijoittuvat kumpikin aivan Natura-alueen rajalle, mistä johtuen asiakirjoihin on liitetty suppeahkot vaikutusarviot. Raporteissa puhutaan louhinnan pöly- ja meluhaitoista Naturan puolelle koskien kasvillisuutta, vesistöjä ja lintujen pesintää. Natura-arviossa mainitaan erityisesti Uudellamaalla alueellisesti uhanalainen kaakkuri, jolla on vain pari reviiriä Kytäjän Natura-alueella. Raporttien mukaan pölyämistä voidaan torjua louhosalueen kastelulla ja melua mm. louhintarintausten suunnittelulla. Mahdollisesti räjäytyksiä ja meluisimpia murskaustoimia pitää rajoittaa lintujen pesintäaikana. Tältä pohjalta on riittämätöntä, ettei hakija esitä hakemuksessaan melun ja pölyn tarkkailua ja mainitsee vain alueen ja kiviaineksen varastokasojen kastelun tarvittaessa. On pelättävissä, että kastelua ei tapahdu, jos sille ei anneta lupaehdoissa kynnyksiä. Vastaavasti melun rajoitus lintujen pesintäaikana tulee ottaa lupaehtoihin.

Hakemuksissa kerrotaan, että louhimisalueen ja Natura- alueen välille on jätetty suojavyöhyke. Asiakirjojen pohjalta suojavyöhyke on kummassakin tapauksessa hyvin kapea ja Kettumäen osalta sitä aiotaan myös osittain käyttää louhoksen tukitoimialueena, jolloin suojaavaa kasvillisuutta ei jää Natura- rajalle. Lupakäsittelyssä tulee varmistaa riittävän leveiden ja kasvullisina säilyvien suojavyöhykkeiden varaukset

Ympäristökuormituksen minimoimisen kannalta hyvin tärkeä seikka on, että hakemusten mukaan uusia louhoksia ei avattaisi ennen Sikopesänmäen ja Kuivurin kohdealueiden oton lopettamista ja silloinkin vain jompaa kumpaa uutta aluetta louhittaisiin kerrallaan. Tämä rajoittaisi myös meluhaittoja ja liikennekuormitusta Kytäjän alueen tiestöllä. Ottamisjärjestys ja -limitys pitää vahvistaa lupaehdoissa, jotta hakemukseen kirjatus toimintamallin käyttämistä voi julkisesti seurata ja valvoa. Muuten em. maininta jää hakijan tahdon varaan ja esim. kiviaineksen kysynnän kasvaessa on pelättävissä louhosten ottaminen samanaikaiseen käyttöön.

Hakemuksissa esitetään louhosten toiminnan tapahtuvaksi maanantaista perjantaihin, paitsi kuljetusten osalta myös viikonloppuisin. Poraaminen, rikotus ja räjäytykset tapahtuisivat arkisin klo 8 ja 18 välillä, mutta murskaustoimintaa voisi harrastaa arkisin klo 7-22 ja kuljetuksia kaikkina päivinä klo 7-22. Nämä aikavälit ovat Kytäjän metsävyöhykkeen luonnon ja laajan virkistyskäytön kannalta selvästi liian väljät. Mitään meluavaa toimintaa ei tulisi harjoittaa klo 18 jälkeen ja raskaat aineskuljetukset viikonloppuisin lauantaina ja sunnuntaina tulee kieltää lupaehdoissa. Kuljetusten melu- ja liikenneturvallisuusvaikutukset heijastuva kauas itse louhosalueilta ja sen yksityisteiltä paikallistieverkkoon, jonka varrella on runsaasti asutusta. Kytäjän tiestö on erityisesti viikonloppuisin merkittävä pyöräilykohde, jonka puuttuvat pyörätieosuudet lisäävät onnettomuusriskiä, mikäli rekka-autoliikenne jatkuu viikonloppujen yli.

Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys esittää, että Hyvinkään ympäristölautakunta ottaa muistutuksessa esiin tuodut seikat huomioon päätöstä tehdessään. Mikäli lautakunta kuitenkin nyt päätyy myöntämään luvan louhintaan on Hirvitorninmäen ja Kettumäen louhinta-alueiden ympäristö- ja maa-ainelupien lupaehtojen laadinnassa otettava huomioon Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistyksen esittämät seikat.

Hyvinkäällä 30.6.2021

Riika Raunisalo

puheenjohtaja

Matti Nummelin

varapuheenjohtaja